

17. ALTERNATIEVEN VOOR MOESTUINEN IN VOLLE GROND

Deze infofiche geeft een overzicht van een aantal alternatieve moestuinsystemen, niet in volle grond, maar op maat van kleine ruimten zoals een tuintje, een koertje, een terras, een balkon of een plat dak. Als we hier spreken over een moestuin niet in volle grond, bedoelen we een eenvoudige en stevige structuur (bak, pot, zak of iets anders dat u hiermee een nieuwe bestemming geeft) die u vult met het ideale substraatmengsel om uw moestuinzaadjes te laten groeien.

Diepe en brede bakken zorgen dat er minder water verdampt en leveren uw groenten een grotere voedselvoorraad. Als u maar héél weinig plaats hebt, zorgt u best voor een pot van minstens 20 tot 30 cm diep (minimale inhoud van 2 tot 3 liter).

DE VIERKANTEMETERTUIN

De vierkantemetertuin is een concept dat oorspronkelijk ontstaan is in Amerika en werd bedacht door Mel Bartholomew in de jaren 1980. Hij noemt het 'Square Foot Gardening'. Het originele model van 'Square Foot Gardening' was geen vierkante meter, maar mat 1,20 op 1,20 m. Het vierkant werd opgedeeld in 16 percelen van 30 cm op 30 cm (4x4). Elk vak kan je beplanten met andere groenten. Maar elke variant hiervan is mogelijk.

DE VOORDELEN

Het grote verschil met een gewone moestuin is dat het een eenvoudige methode is, geschikt voor beginners en dat het u toelaat op weinig ruimte op een ecologische, economische en efficiënte manier te tuinieren. De bedoeling is om met zo weinig mogelijk moeite, minder verspilling van zaden en water, groenten te kweken. Een vierkantemetermoestuin kan een behoorlijke oogst met veel variatie opleveren. Elk vak kunt u beplanten met andere groenten en elk geoogst vak kunt u opnieuw inzaaien. Op die manier kunt u het hele jaar door van uw moestuin genieten. Daarnaast is het ook makkelijk te onderhouden en moet u minder onkruid wieden. En is het een perfect alternatief als u niet zeker bent of uw grond al dan niet vervuild is.

Tips om zelf uw vierkantemetertuin in elkaar te knutselen, vindt u in infofiche 18 “Hoe een moestuin in een vierkantemeterbak maken”.

Wilt u uw bak niet zelf maken, dan kan u kant-en-klare modules kopen (in de winkel, in tuincentra, in de boomkwekerij). Ze zijn plooibaar en stapelbaar, voor meer diepte.

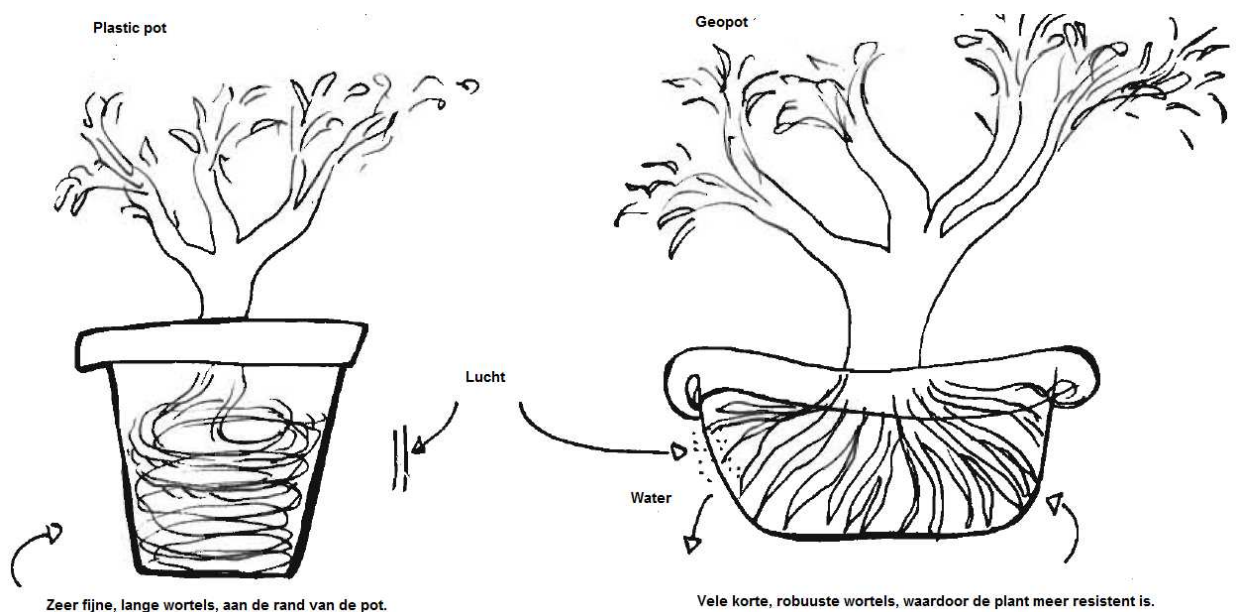
GEOPOTTEN EN BAKKEN IN GEOTEXTIEL

De bakken/zakken en geopotten zijn zeer praktisch en moduleerbaar. Ze zijn gemaakt uit een stevige doek, met naden en handvaten, in alle maten voor al uw tuinplannen, groot en klein. De kleinste modellen zijn zelfs verplaatsbaar (het merk **Smart Pot** biedt dit type van geopot aan). Met een lap geotextiel kunt u ook uw eigen zakken knippen en naaien op maat van de ruimte waarover u beschikt (zie infofiche 19 “Hoe een moestuin in potten van geotextiel maken”).

DE VOORDELEN

Waarom geotextiel en geen plastic potten? Hiervoor zijn verschillende redenen:

- Het is licht en duurzaam materiaal (een pot in geotextiel gaat 5 à 10 jaar mee) en is niet breekbaar.
- Het is makkelijk verplaatsbaar en vraagt weinig onderhoud.
- Doordat het gemaakt is uit licht materiaal weegt de pot niet veel en is het ook geschikt voor op een plat dak.
- De stof zorgt voor voldoende ventilatie van de humus en de wortels, een goede vochtigheid en houdt de warmte vast.
- De luchtcirculatie vermijdt verhitting tijdens warme dagen zoals vaak voorkomt bij klassieke potten, wat slecht is voor de wortels
- De ventilatie vermijdt de verstengeling van de wortels zoals het geval is bij het kweken in klassieke potten, wat de goede groei van de planten schaadt. Wanneer de wortel de wand van de zak in geotextiel raakt, zal de wortel niet meer verder groeien maar gaat de plant wel nieuwe robuuste wortels ontwikkelen. Resultaat: een dicht / compact wortelstelsel in plaats van slechts enkele fijne lange wortels aan de wanden bij planten in een gewone pot. Dit zorgt voor een goede ontwikkeling van de wortels en dus ook van de planten!

- Gemakkelijker tijdens de winter: de zakken uit geotextiel kunnen buiten blijven staan en de grond kan het jaar nadien worden verbeterd (door compost toe te voegen) om opnieuw te tuinieren (minder werk, goedkoper).
- Een pot uit geotextiel zelf maken is ook veel goedkoper dan een pot uit plastic. Maakt u een geopot zelf dan betaalt u +- 2€/m², een plastic pot van 50 cm hoog kost als snel tussen de 10 en 15 €.

BIG BAGS

Big bags zijn goedkope grote zakken in geweven polypropyleen die u gemakkelijk kunt vervoeren. Er kan een grote voorraad teelaarde in, en de volle zakken bieden een goede werkhoopte. Deze zeer stevige, herbruikbare en milieuvriendelijke zakken koopt u – nieuw of tweedehands – op het internet op (<http://www.bigbagcenter.com>).

Hoe gaat u te werk?

Maak enkele gaatjes in de onderkant van de zakken en leg er een laag (van ongeveer 20 cm dik) van een drainerend materiaal in. Dek af met een stuk geotextiel om te vermijden dat de teelaarde ermee vermengd raakt.

Big bag met afmetingen 972 x 1200

RECUPERATIEMATERIAAL

Alle soorten van potjes en bakjes met minimale afmetingen van 30 cm x 30 cm x 30 cm zijn bruikbaar. In het algemeen geldt dat hoe groter en dieper de bak is, hoe beter het resultaat zal zijn. Bakken of bloempotten waarin eerder al eens gewassen hebben gestaan, moet u goed schoonmaken of zelfs ontsmetten voor u ze opnieuw vult.

- ✓ Grote potten uit aardewerk of een ander materiaal.
- ✓ Bakken in piepschuim (zoals die van de viswinkel).
- ✓ Oude vatten, tonnen, halve tonnen, fruit- of groentekistjes
- ✓ Stevige opbergbakken, grote vuilnisbakken, oude zandbakken, ...
- ✓ Platte bloembakken voor aardbeien.
- ✓ In de lengte opengesneden plastic flessen, zodat u twee halve “goten” krijgt (om op te hangen)
- ✓ Een trapconstructie van tetrapakken.

Bron foto's: vzw Le petit peuple des toits

Recipiënten met een “ingebouwde” waterreserve (bloembakken voor buiten, bloempotten voor binnen, ...) zijn ideaal.

OP ZIJN ENGELS

Deze methode houdt in dat u een grote zak teelaarde “voor de moestuin” op de grond legt en er kruisvormige inkepingen in maakt, waarin u bijvoorbeeld hangtomaten, aubergines of paprika's plant. Snijd de onderkanten van plastic flessen die u met de hals in de grond steekt, om de voet van de planten efficiënt te kunnen gieten.

EEN HANGMOESTUIN

Om plaats te winnen, kunt u hangzakken gebruiken: zakken gevuld met teelaarde (die u stevig vastmaakt), bakken of manden.

Hang bakken aan relingen, hang bloembakken op, maak regengoten vast aan de muren van uw terras (bij voorkeur in de zon) voor aardbeien, sla of kruiden. In krap bemeten tuintjes kan het ook heel nuttig zijn deze “bakjes” trapsgewijs op te stellen, voor een voldoende bezonning en zodat u er toch nog gemakkelijk bij kunt.

Denk vooraf na over hoe u gaat gieten, zonder uw onderburen te hinderen. Gebruik bijvoorbeeld een druppelkit (zie de infofiche 20 “Irrigatie – waterbesparende technieken”) met hangreservoir, als u geen waterpunt bij de hand hebt.

Regengoten

Hangzakken (ideaal voor tomaten)

System met waterrecuperatie

Regengoten boven elkaar